

V.

Вече прѣзъ 1874. година, койъ знае по чие настояване и съ чия „прѣпорѣка“, едноврѣменно съ участието му въ „Независимостъ“, намираме Ботѣвъ въ букурешкото българско училище. Основано задъ Дунава, далечъ отъ опеката на Мидхатъ-пашовата младотурска чалма, всѣки би помислилъ, че букурешката школа ще е била свободна и за новитѣ идеи. Люта измама! Българското училище се е помѣщавало въ дъното на българската черкова, а това е доволно, за да разберете, каква свобода на прѣподаването ще да е съществувала тамъ. Училищното настоятелство е съставлявало нѣщо като двуипостасъ отъ черковното: епитропитѣ сж и училищни глави, и тѣ всички били хора отъ тежката черга — чорбаджии и попове.

Много се двоумѣли тие да приематъ или не за учителъ единъ човѣкъ, който прѣдпочиталъ да гладува, нежели да прави компромисъ съ свѣстѣта си. — „Найсетнѣ може и да се вразуми“ — рекълъ хаджи М. — „Отецъ Панаретъ е всѣкога тука, пакъ и ние ще му виснемъ като чукъ надъ главата“ — додалъ втори. — „Нѣма да обърне училището на Якобински клубъ, я!“ — попѣлнилъ свѣтия отецъ.

Докждѣ септември-октомври 74. всичко изглежда да е текло по медъ и масло. Ангажиранъ съ комитета, заетъ съ прѣписка и съ сждбата на движението, което вече се изплъзвало изъ рѣцѣтъ на Каравелова и поглѣщало всичкото внимание на нашия човѣкъ, тоя блѣскалъ колата. Слѣдния документъ ни дава ясна прѣдстава за това врѣме на усиленa революционна и „просвѣтителна“ дѣятелность: „... Дѣлото отива злѣ, ако азъ и да си изпълнявамъ обязаноститѣ по възможность, пише поетѣтъ. Мушкамъ, но кого? И тие ли, които сж избрани да мушкатъ? . . . — Както и да е, работата ще се поправи, но защо ми е, когато ние